

Znak: WK-6101/5/4/2004/05

Katowice, dnia 7 stycznia 2005 r.

**Pan
Dyrektor
Centrum Kształcenia
Praktycznego
w Bytomiu**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 26 sierpnia do 6 października 2004 r. kontrolę problemową gospodarki finansowej Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu w zakresie funkcjonowania gospodarstwa pomocniczego pn. Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu Gospodarstwo Pomocnicze – Warsztaty Szkolne za okres od 1 stycznia 2001 r. do 30 czerwca 2004 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 8 listopada 2004 roku, którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

W wyniku kontroli stwierdzono brak pełnego wyodrębnienia gospodarstwa pomocniczego pod względem organizacyjnym i finansowym. Większość czynności związanych z funkcjonowaniem gospodarstwa pomocniczego wykonywał Dyrektor CKP w Bytomiu a rachunkowość gospodarstwa pomocniczego była prowadzona przez Główną Księgową jednostki budżetowej, bez powierzenia jej na piśmie obowiązków w tym zakresie.

W gospodarstwie prowadzone są odrębne księgi rachunkowe i sporządza się bilans. Urząd Skarbowy w Bytomiu nie wyraził zgody na samodzielne rozliczanie się z podatku od towarów i usług. Usługi świadczone w gospodarstwie były fakturowane przez jednostkę budżetową, natomiast dostawcy rzeczy i usług do gospodarstwa wystawiali faktury na rzecz jednostki budżetowej. Powyższe faktury VAT stanowiły podstawę ewidencjonowania przychodów i kosztów w gospodarstwie pomocniczym.

Ponadto w gospodarstwie pomocniczym nie określono jednoznacznie zakresu jego działania oraz nie ustalono zasad rozliczeń pomiędzy gospodarstwem a jednostką macierzystą z tytułu usług świadczonych przez gospodarstwo, co przyczyniło się do realizowania w gospodarstwie niektórych wpływów i wydatków, które nie stanowiły przychodów własnych lub kosztów własnych gospodarstwa.

W związku z powyższym niemożliwe jest jednoznaczne stwierdzenie czy gospodarstwo spełnia warunek samofinansowania określony w przepisach art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

Poniżej przedstawiam poszczególne uchybienia i nieprawidłowości wskazując zarazem wnioski zmierzające do ich usunięcia, stosownie do treści art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz.577 z późn.zm.):

W zakresie spraw organizacyjnych

- *Po uchwaleniu przez Radę Pedagogiczną w dniu 29 sierpnia 2003 roku Statutu Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu nie dokonano zmiany zakresu działania gospodarstwa pomocniczego.*

Przedmiotem działalności gospodarstwa jest działalność produkcyjno-usługowa z wydzielonego majątku Centrum dla pozyskania środków na utrzymanie warsztatu szkolnego i szkolenia praktycznego młodzieży oraz odpłatna działalność szkoleniowa dla dorosłych. Natomiast zgodnie z postanowieniami Statutu Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu, działalność produkcyjno - usługowa nie jest przedmiotem działalności tej jednostki (ani podstawowej ani ubocznej). Zgodnie z postanowieniami art. 20 ust.1 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003r. Nr 15 poz. 148 z późn. zm.) kierownik jednostki budżetowej tworząc gospodarstwo pomocnicze wyodrębnia część jej podstawowej lub ubocznej działalności.

Za powyższe odpowiada p. Piotr Klimza - Dyrektor Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu, który utworzył gospodarstwo pomocnicze i określił zakres jego działania.

Wniosek nr 1

Podjąć działania mające na celu dostosowanie zakresów działania Centrum Kształcenia Praktycznego oraz gospodarstwa pomocniczego przy tej jednostce do wymagań art. 20 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003r. Nr 15 poz. 148 z późn. zm.).

- *Brak powierzenia na piśmie głównemu księgowemu jednostki budżetowej obowiązku prowadzenia rachunkowości gospodarstwa pomocniczego w okresie 1.01.2003 r. – 30.06.2004 r.*

Powyższe było niezgodne z przepisami art. 28a ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.). Przyczyną powyższej nieprawidłowości był brak wyodrębnienia organizacyjnego gospodarstwa pomocniczego.

Wniosek nr 2

Zobowiązać Kierownika gospodarstwa pomocniczego do powierzenia na piśmie głównemu księgowemu wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości gospodarstwa pomocniczego, mając na uwadze przepisy art. 28a ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

- *Brak określenia w decyzji nr 1 dyrektora Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu z dnia 30 sierpnia 1999 r. o utworzeniu gospodarstwa pomocniczego nazwy i siedziby jednostki budżetowej tworzącej gospodarstwo, co było niezgodnie z przepisami art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).*

Odpowiedzialność ponosi p. Piotr Klimza - Dyrektor Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu.

Wniosek nr 3

Uzupełnić decyzję nr 1 Dyrektora Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu z dnia 30 sierpnia 1999 r. o utworzeniu gospodarstwa pomocniczego o nazwę i siedzibę jednostki budżetowej tworzącej gospodarstwo, stosownie do wymagań przepisów art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15 poz. 148 z późn. zm.).

W zakresie realizacji przychodów i kosztów

- *W roku 2003 i w I półroczu 2004 r. nieprawidłowo zostały ujęte w księgach rachunkowych gospodarstwa pomocniczego przychody i koszty związane z wykonywaniem usług transportowych na rzecz jednostki budżetowej, za pomocą samochodu marki „ŻUK” AO72D, który nie został przydzielony gospodarstwu pomocniczemu.*

Samochód został przekazany do Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu na okres od 20 grudnia 1999 r. do 20 grudnia 2004 r. na podstawie umowy użyczenia nr SA 2311/33/99 z dnia 20 grudnia 1999 r. pomiędzy CKP a Gminą Bytom. Dyrektor CKP oraz Kierownik gospodarstwa pomocniczego błędnie uznali, że ustalenia zawarte w protokole z dnia 20 grudnia 2000 r. w sprawie przyjęcia zasad świadczenia usług transportowych w CKP w Bytomiu stanowią przydzielenie majątku w rozumieniu art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

Skutkiem realizowania przychodów i kosztów z majątku który formalnie nie został przekazany gospodarstwu pomocniczemu było bezpodstawne ujęcie w księgach rachunkowych gospodarstwa:

- w 2003r. przychodów w kwocie 4.199,14 zł i kosztów w kwocie 7.363,77 zł,

- w 2004r. przychodów w kwocie 3.719,20 zł i kosztów w kwocie 6.127,20 zł.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi p. Wanda Łybko – Główny Księgowy CKP.

Wniosek nr 4

Rozważyć możliwość przydzielenia w drodze decyzji gospodarstwu pomocniczemu samochodu marki „ŻUK” AO72D bądź zaprzestać planowania i realizowania w gospodarstwie pomocniczym przychodów i kosztów z tytułu wykonywania usług transportowych za pomocą tego samochodu, mając na uwadze art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *W 2003 r. i w I półroczu 2004 r. gospodarstwo pomocnicze prowadziło działalność wykraczającą poza zakres działalności gospodarstwa wskazany w decyzji nr 1 Dyrektora Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu z dnia 30 sierpnia 1999 r. o utworzeniu gospodarstwa, co dotyczyło dokształcania w zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych dla pracowników młodocianych spoza miasta Bytomia. Zadania te realizowano na podstawie porozumienia nr 1/KE/02 z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie finansowania kształcenia uczniów szkół zawodowych z Zespołu Szkół Zawodowych w Piekarach Śląskich w Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu, zawartego pomiędzy Miastem Piekary Śląskie a Miastem Bytom oraz porozumienia z dnia 8 maja 2001 r. w sprawie finansowania kształcenia uczniów szkół zawodowych z Zespołu*

Szkół Zawodowych w Świętochłowicach w Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu, zawartego pomiędzy Miastem Świętochłowice a Miastem Bytom.

Powyższe było niezgodne z przepisami art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

Za powyższe odpowiadają: p. Kazimierz Nowak - Kierownik Gospodarstwa, odpowiedzialny za realizację gospodarki finansowej gospodarstwa oraz z racji nadzoru p. Piotr Klimza – Dyrektor CKP w Bytomiu.

Wniosek nr 5

Rozważyć możliwość uzupełnienia decyzji nr 1 Dyrektora Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu z dnia 30 sierpnia 1999 r. o utworzeniu gospodarstwa, o zadania faktycznie realizowane przez gospodarstwo pomocnicze dotyczące doksztalcania w zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych dla pracowników młodocianych bądź zaprzestać planowania i realizowania w gospodarstwie pomocniczym przychodów i kosztów z tego tytułu, mając na uwadze art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *W I półroczu 2004 r. planowano i realizowano w gospodarstwie pomocniczym przychody, które faktycznie były przychodami CKP w Bytomiu, z tytułu prac realizowanych przez uczniów Państwowych Szkół Budownictwa w Bytomiu dla firmy Przemysłowo-Budowlanej „LECHBUD” w Bytomiu. Zajęcia te organizowano na placu budowy tej firmy na podstawie umowy zawartej w dniu 2 stycznia 2004 r. pomiędzy w/w firmą i CKP w Bytomiu.*

Powyższe było niezgodne z postanowieniami art. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn.zm.). Przyczyną nieprawidłowości było błędne przekonanie p. Kazimierz Nowaka - Kierownika Gospodarstwa oraz p. Piotra Klimzy – Dyrektora CKP, iż gospodarstwo pomocnicze stanowi integralną część jednostki budżetowej.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad Kierownikiem gospodarstwa pomocniczego w zakresie planowania i realizowania w gospodarstwie pomocniczym wyłącznie przychodów i kosztów związanych z działalnością gospodarstwa określoną w decyzji o jego utworzeniu, mając na uwadze postanowienia art. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn.zm.).

- *W 2003 r. i w I półroczu 2004 r. zaniechano planowania i realizowania w gospodarstwie pomocniczym przychodów z tytułu prowadzenia zajęć praktycznych dla młodzieży szkolnej w Stacji Kontroli Pojazdów. Zajęcia praktyczne organizowano w CKP na podstawie umowy z dnia 30 września 1999 r. zawartej pomiędzy CKP w Bytomiu, a Zespołem Szkół Mechaniczno – Samochodowych im. G. Narutowicza w Bytomiu, w tym część zajęć w gospodarstwie pomocniczym – w Stacji Kontroli Pojazdów zgodnie z planem nauczania. Gospodarstwo uzupełniało proces dydaktyczno – wychowawczy prowadzony w Centrum poprzez realizację programów nauczania w zakresie usług dla ludności.*
- *Brak planowania i realizowania w 2003 r. i w I półroczu 2004 r. w gospodarstwie kosztów z tytułu świadczenia pracy przez diagnostów w dni nauki szkolnej w Stacji Kontroli Pojazdów, jako pracowników stacji diagnostycznej oraz jako nauczycieli*

prowadzących zajęcia praktyczne dla uczniów Zespołu Szkół Mechaniczno-Samochodowych im. G. Narutowicza w Bytomiu.

Powyższe było niezgodne z art. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn.zm.)

Przyczyną wskazanych powyżej nieprawidłowości był brak ustalenia przez p. Kazimierza Nowaka - Kierownika Gospodarstwa oraz p. Piotra Klimzę – Dyrektora CKP zasad rozliczeń pomiędzy gospodarstwem a jednostką macierzystą, z tytułu usług świadczonych przez gospodarstwo.

Wniosek nr 7

Ustalić zasady rozliczeń pomiędzy gospodarstwem pomocniczym a jednostką macierzystą, z tytułu usług świadczonych przez gospodarstwo, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) oraz zakres zadań i cel działania gospodarstwa wskazany w decyzji nr 1 Dyrektora Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu z dnia 30 sierpnia 1999 r. o utworzeniu gospodarstwa.

W zakresie zamówień publicznych

- *Przyjęcie do ustalenia wartości szacunkowej zamówienia publicznego na remont dachu kompleksu szkoleniowego Warsztatów Szkolnych przy ul. Karola Miarki 29 w Bytomiu kosztorysów inwestorskich, które nie zawierały imienia i nazwiska z podaniem funkcji osoby opracowującej kosztorys a także jej podpisu, a ponadto kosztorys dla budynków 3 i 4 nie zawierał daty sporządzenia. Powyższe było niezgodne z przepisami § 2 ust. 8 pkt 1 lit. c i lit. e rozporządzenia Ministra Spraw wewnętrznych i Administracji z dnia 26 lutego 1999 r. w sprawie metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego (Dz.U. z 1999 r. Nr 26, poz. 239 z późn. zm.).*

Osobą odpowiedzialną jest Kierownik Gospodarczy Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu który prowadzi wszystkie sprawy związane z remontami oraz zamówieniami publicznymi w gospodarstwie pomocniczym, co wynika z postanowień Instrukcji w zakresie procedury kontroli oraz przyjętych zasad wstępnej oceny celowości poniesienia wydatków wprowadzonej Zarządzeniem Nr 17/2001 Dyrektora CKP w Bytomiu, z dnia 17 października 2001 r.

- *Brak zamieszczenia w ogłoszeniu z dnia 17.07.2003 r. o przetargu nieograniczonym na remont dachu kompleksu szkoleniowego Warsztatów Szkolnych zakresu przedmiotu zamówienia, co było niezgodne z przepisami art. 30 pkt 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664 z późn. zm.) Powyższa nieprawidłowość była wynikiem niezachowania należytej staranności przez Kierownika Gospodarczego Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu prowadzącego sprawy w zakresie zamówień publicznych przy sporządzaniu ogłoszenia o przetargu nieograniczonym.*

Wniosek nr 8

Mając na uwadze art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) wzmocnić nadzór nad Kierownikiem Gospodarczym Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu prowadzącym sprawy w zakresie zamówień publicznych.

W zakresie rachunkowości gospodarstwa i sprawozdawczości

- *Brak prowadzenia w gospodarstwie pomocniczym szczegółowej ewidencji analitycznej do konta 201 – „rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, z uwzględnieniem wszystkich kontrahentów w 2003r. i w I półroczu 2004 r. W gospodarstwie zaprowadzono konta analityczne do konta 201 – „rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, odrębne dla 7 kontrahentów, natomiast rozrachunki z pozostałymi kontrahentami ewidencjonowano na koncie 201–6 „różne rozrachunki z dostawcami” i 201–6–1 „różne rozrachunki z odbiorcami”.*

Powyższe było niezgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752) oraz Zakładowym Planem Kont wprowadzonym z dniem 1 września 1999r. Zarządzeniem Dyrektora nr 2 z dnia 15 grudnia 1999 r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości w Warsztatach Szkolnych Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi p. Wanda Łybko - Główna Księgowa CKP w Bytomiu, która zgodnie z pkt 2 ppkt 4 Instrukcji w sprawie zakresu kontroli wewnętrznej i obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Warsztatach Szkolnych CKP w Bytomiu odpowiedzialna była za prawidłowe prowadzenie urzędów księgowych w gospodarstwie pomocniczym.

Powyższy sposób prowadzenia ewidencji księgowej uniemożliwił ustalenie stanu rozrachunków z CKP w Bytomiu oraz innymi jednostkami organizacyjnymi Miasta Bytom.

- *Brak prowadzenia w gospodarstwie pomocniczym ewidencji do konta 201 – „rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” w sposób umożliwiający wyodrębnienie należności i zobowiązań wymagalnych, będących podstawą do sporządzenia sprawozdań Rb-N o stanie należności i Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń.*

Powyższe naruszało przepisy § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.) oraz § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752).

Skutkiem braku tej ewidencji było pominięcie w sprawozdaniu Rb-N o stanie należności na dzień 30.06.2004r należności wymagalnych w kwocie 471,26 zł oraz w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń na dzień 30.06.2004 r. zobowiązań wymagalnych w kwocie 3.450,00 zł.

Odpowiedzialność ponosi p. Wanda Łybko - Główna Księgowa CKP w Bytomiu, która nie dołożyła należytej staranności przy analizowaniu danych w zakresie należności i zobowiązań wymagalnych.

Korektę powyższych sprawozdań złożono do Urzędu Miasta Bytom w dniu 17 września 2004 r.

Wniosek nr 9

Zaprowadzić w gospodarstwie pomocniczym ewidencję szczegółową do konta 201- „rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, w zakresie należności

i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów, umożliwiającą wyodrębnienie należności i zobowiązań wymagalnych, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752) oraz § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.) oraz Zakładowego Planu Kont wprowadzonego z dniem 1 września 1999 r. Zarządzeniem Dyrektora nr 2 z dnia 15 grudnia 1999 r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości w Warsztatach Szkolnych Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu.

- *Nieprawidłowe ustalenie w 2003 r. i w I półroczu 2004 r. w gospodarstwie pomocniczym sald kont rozrachunkowych, tzw. „per saldem, co było niezgodne z przepisami art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).*

Skutkiem powyższego było nieprawidłowe sporządzenie zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej i ksiąg pomocniczych na dzień 31 grudnia 2003 r. i 30 czerwca 2004 r.

Przyczyną ustalenia wyłącznie jednostronnych sald kont rozrachunkowych było błędne przekonanie p. Wandy Łybko – Główniej Księgowej CKP w Bytomiu i wykonującej obowiązki głównej księgowej w gospodarstwie, że w programie za pomocą którego prowadzone są księgi rachunkowe gospodarstwa nie ma możliwości wykazywania sald dwustronnych.

Wniosek nr 10

Prawidłowo ustalić na dzień 31 grudnia 2004 r. salda kont rozrachunkowych oraz sporządzić zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej i ksiąg pomocniczych obejmujące wszystkie zobowiązania i należności, mając na uwadze art. 18 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.)

- *Dokonywanie zapisów księgowych w księgach rachunkowych gospodarstwa pomocniczego w 2003r. i w I półroczu 2004r. w sposób nie pozwalający na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu, co było niezgodne z przepisami art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.).*

Przyczyną takiego sposobu dokonywania zapisów w urządzeniach księgowych był brak szczegółowych ustaleń w tym zakresie w przepisach wewnętrznych gospodarstwa, za co odpowiada p. Piotr Klimza – Dyrektor CKP w Bytomiu, który ustalił zasady prowadzenia rachunkowości w gospodarstwie pomocniczym.

Brak ustalenia parametrów programu komputerowego w zakresie identyfikacji osób odpowiedzialnych za dokonywane zapisy zwiększa możliwość edycji danych przez osoby nieupoważnione.

Wniosek nr 11

Zobowiązać Kierownika gospodarstwa pomocniczego do ustalenia polityki rachunkowości w gospodarstwie w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera poprzez wskazanie sposobu identyfikacji osób odpowiedzialnych za treść zapisu w urządzeniach księgowych, mając na uwadze

przepisy art. 14 ust. 4 oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.).

- *Zaniechanie wskazania sposobu ujęcia dowodów w księgach rachunkowych gospodarstwa w 2003 r. i w I półroczu 2004 r. (dekretacji) poprzez:*
 - *brak określenia na wszystkich kontrolowanych dowodach kont analitycznych, na których dokonano zapisów na podstawie danego dowodu księgowego;*
 - *brak podpisu osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu zakwalifikowania danego dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych, na wszystkich kontrolowanych dowodach;*
 - *brak uwidocznienia w księgach rachunkowych daty dokonania operacji gospodarczej oraz daty dowodu księgowego jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji w zakresie wszystkich kontrolowanych dowodów.*

Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) oraz pkt 2 Instrukcji w sprawie zakresu kontroli wewnętrznej i obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Warsztatach Szkolnych CKP w Bytomiu.

Brak zamieszczania pełnej dekretacji na dowodach księgowych uniemożliwił powiązanie dowodów księgowych z prowadzoną ewidencją księgową.

Przyczyną nieprawidłowości był brak wskazania w przepisach wewnętrznych gospodarstwa osoby odpowiedzialnej za dekretację dowodów księgowych. Politykę rachunkowości gospodarstwa pomocniczego ustalił p. Piotr Klimza – Dyrektor CKP w Bytomiu.

Wniosek nr 12

Zobowiązać Kierownika gospodarstwa pomocniczego do wskazania osób odpowiedzialnych za dekretację dowodów księgowych, mając na uwadze przepisy art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), standardy kontroli finansowej określone przez Ministra Finansów w Komunikacie Nr 1/KF/2003 z dnia 30 stycznia 2003r. (Dz.Urz.Min.Fin. z 2003 r. Nr 3, poz. 13), art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) oraz pkt 2 Instrukcji w sprawie zakresu kontroli wewnętrznej i obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Warsztatach Szkolnych CKP w Bytomiu.

- *Ujmowanie w 2003 r. i I półroczu 2004 r. w księgach rachunkowych gospodarstwa pomocniczego faktur VAT wystawionych na rzecz jednostki budżetowej Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu, co było niezgodne z przepisami art. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).*
Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi p. Wanda Łybko – Główna Księgowa CKP w Bytomiu i wykonująca obowiązki głównej księgowej w gospodarstwie pomocniczym.

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad Główną Księgową CKP w Bytomiu w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych w gospodarstwie pomocniczym, mając na uwadze art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) oraz art. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

- *Ustalenie przez Dyrektora CKP w Bytomiu przepisów wewnętrznych opisujących przyjęte zasady prowadzenia rachunkowości w gospodarstwie pomocniczym oraz procedury kontroli finansowej w tym gospodarstwie, co dotyczyło:*
 - *Zarządzenia Dyrektora CKP nr 2 z dnia 15 grudnia 1999 r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości w Warsztatach Szkolnych Centrum Kształcenia Praktycznego w Bytomiu,*
 - *Zarządzenia Dyrektora CKP nr 17/2001 (bez daty) - Instrukcja w zakresie procedur kontroli oraz przyjętych zasad wstępnej oceny celowości poniesienia wydatków – zakupów w Centrum,*

Powyższe było niezgodne z przepisami art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) oraz art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), na podstawie których to Kierownik gospodarstwa pomocniczego zobowiązany jest do ustalenia polityki rachunkowości oraz procedur wewnętrznej kontroli finansowej.

Skutkiem powyższych działań naruszone zostały kompetencje Kierownika gospodarstwa pomocniczego.

Wniosek nr 14

Zobowiązać Kierownika gospodarstwa pomocniczego do wprowadzenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości oraz procedur kontroli finansowej w gospodarstwie, stosownie do postanowień art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) oraz art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 1,5 poz. 148 z późn. zm.).

- *W 2003r. i w I półroczu 2004r. wystawiono faktury VAT dotyczące sprzedaży usług w gospodarstwie pomocniczym, w których jako datę sprzedaży wykazano datę wystawienia faktury, pomimo, że sprzedaż następowała w miesiącu poprzedzającym datę wystawienia faktury. Ponadto faktury VAT wystawiano w terminie późniejszym niż 7 dni od dnia sprzedaży lub dnia zakończenia miesiąca, w którym dokonano sprzedaży, co dotyczyło niżej wymienionych faktur:*
 - *za usługi transportowe: Faktura VAT Nr 1/03 z dnia 9.01.2003 r., Faktura VAT Nr 4/03 z dnia 10.03.2003 r., Faktura VAT Nr 19/03 z dnia 12.08.2003 r., Faktura VAT Nr 20/03 z dnia 10.09.2003 r., Faktura VAT Nr 3/04 z dnia 10.02.2004 r., Faktura VAT Nr 12/04 z dnia 11.05.2004 r.;*
 - *za usługi szkoleniowe: faktura VAT nr 13/03 z dnia 26.05.2003 r. za kurs w dniach 17.03.-16.05.2003 r., faktura VAT nr 10/04 z dnia 5.04.2004 r. za kurs w dniach 01-26.03.2004 r.;*
 - *za praktyczną naukę zawodu-roboty murarskie: faktura VAT Nr 15/04 z dnia 14.06.2004 r., faktura VAT nr 13/04 z dnia 11.05.2004 r., faktura VAT nr 11/04 z dnia 8.04.2004 r., faktura VAT nr 8/04 z dnia 26.03.2004 r., faktura VAT nr 5/04 z dnia 11.02.2004 r.*

Powyższe było niezgodne z przepisami § 35 ust. 1 pkt 3 i § 38 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2002 r. Nr 27, poz. 268 z późn. zm.) oraz § 12 ust. 1 pkt 3 i § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, zaliczkowego zwrotu podatku, zasad wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy

towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2004 r. Nr 97, poz.971).

Powyższe nieprawidłowości mogły doprowadzić do nierzetelnego ujęcia przychodów w ewidencji księgowej gospodarstwa.

Przyczyną wystąpienia powyższych nieprawidłowości przy wystawianiu faktur VAT było brak należytej staranności przy wystawianiu faktur VAT przez księgową w gospodarstwie pomocniczym, brak nadzoru ze strony p. Wandy Łybko – Główniej Księgowej, a także przedkładanie z opóźnieniem danych do sporządzenia faktur przez nauczycieli prowadzących zajęcia w zakresie praktycznej nauki zawodu oraz Kierownika gospodarstwa w zakresie usług transportowych.

Wniosek nr 15

Zwiększyć nadzór nad księgową w gospodarstwie pomocniczym w zakresie wystawiania faktur VAT z tytułu sprzedaży usług w gospodarstwie pomocniczym, mając na uwadze przepisy 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 1,5 poz. 148 z późn. zm.) oraz § 12 ust. 1 pkt 3 i § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, zaliczkowego zwrotu podatku, zasad wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2004 r. Nr 97, poz.971).

Wniosek nr 16

Ustalić procedury wewnętrznej kontroli finansowej w zakresie terminów przekazywania danych do sporządzenia faktur VAT, mając na uwadze przepisy 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 1,5 poz. 148 z późn. zm.).

– *Wykazanie w sprawozdaniach Rb-31 z wykonania planu finansowego gospodarstwa pomocniczego:*

- *sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2003 r.:*
 - w części A - należności w kwocie (-) 6.880,90 zł, podczas gdy faktyczne należności wynosiły 1.479,85 zł;*
 - w części B – zobowiązań w kwocie 18.037,58 zł, podczas gdy faktyczne zobowiązania wynosiły 26.452,18 zł;*
- *sporządzonym za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2004 r.:*
 - w części A - należności w kwocie (-) 14.293,13 zł, podczas gdy faktyczne należności wynosiły 1.863,25*
 - w części B – zobowiązań w kwocie 7.028,45 zł podczas gdy faktyczne zobowiązania wynosiły 23.184,83 zł.*

Powyższe było niezgodne z § 13 ust. 3 pkt 2 i ust. 4 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa, stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach wynikały z pomniejszenia faktycznych należności o niektóre zobowiązania oraz z pomniejszenia faktycznych zobowiązań o niektóre należności.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi p. Wanda Łybko - Główna Księgowa dokonująca zatwierdzenia sprawozdań.

Wniosek nr 17

Dokonać korekty sprawozdań Rb-31 z wykonania planu finansowego gospodarstwa pomocniczego za 2003 rok oraz za I półrocze 2004 r., mając na uwadze przepisy § 13 ust. 3 pkt 2 i ust. 4 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa, stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.) oraz przekazać korekty sprawozdań do Urzędu Miasta Bytom.

- *Zatwierdzenie w 2003 r. i w I półroczu 2004 r. sprawozdań budżetowych Rb-31, Rb-N, Rb-Z i bilansu gospodarstwa pomocniczego przez Dyrektora CKP w Bytomiu, co było niezgodne z przepisami § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752), w myśl których sprawozdania budżetowe i finansowe gospodarstwa pomocniczego winien zatwierdzić Kierownik Gospodarstwa. Skutkiem powyższych działań było naruszenie kompetencji kierownika gospodarstwa pomocniczego.*

Za wymienione nieprawidłowości odpowiadają: p. Kazimierz Nowak – Kierownik Gospodarstwa Pomocniczego, zobowiązany do sporządzenia i zatwierdzenia wymienionych sprawozdań oraz p. Piotr Klimza – Dyrektor CKP w Bytomiu zatwierdzający powyższe sprawozdania.

Wniosek nr 18

Umożliwić Kierownikowi gospodarstwa pomocniczego sporządzanie sprawozdań budżetowych i bilansu gospodarstwa, mając na uwadze przepisy § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752).

Ponieważ w planie finansowym gospodarstwa uwzględniono wyżej wymienione wpływy oraz nie uwzględniono powyżej wskazanych kosztów jego działalności, niemożliwe jest jednoznaczne stwierdzenie czy gospodarstwo spełnia warunek samofinansowania określony w przepisach art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie realizacji przychodów i wydatków w gospodarstwie ujęcia było także nieprecyzyjne określenie przedmiotu działalności gospodarstwa, w przepisach wewnętrznych regulujących zasady jego funkcjonowania.

W związku z tym, że powodem występowania nieprawidłowości była niezajomość przepisów prawa, błędna interpretacja, należy rozważyć konieczność zapewnienia pracownikom możliwości stałego podnoszenia kwalifikacji i wiedzy, celem skutecznego wykonywania powierzonych obowiązków, mając na uwadze Standardy kontroli finansowej

w jednostkach sektora finansów publicznych określone przez Ministra Finansów w Komunikacie Nr 1/KF/2003 z dnia 30 stycznia 2003r. (Dz.Urz.Min.Fin. z 2003 r. Nr 3, poz. 13) a ponadto wyciągnąć konsekwencje służbowe w stosunku do tych pracowników, którzy przyczynili się do powstania powyższych nieprawidłowości.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.